

รูปแบบการเรียนการสอนกีตาร์คลาสสิกของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Classical Guitar's Instructional Model of the Dramatic College in the North East Thailand

มานะ มุ่งหมาย^{1*} และ พงษ์พิทยา สัพโส²

mana moongmai^{1*} and Pongpitthaya Sapaso²

¹ นักศึกษาลัทธิศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Master of Fine and Applied Arts in Music, Faculty of Fine and Applied Arts, Khon Kaen University

² อาจารย์ สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Lecturer, Department of Music, Faculty of Fine And Applied Arts, Khon Kaen University

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนกีตาร์คลาสสิกของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาสภาพปัญหาการเรียนการสอนกีตาร์คลาสสิกของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2. ศึกษารูปแบบการเรียนการสอนกีตาร์คลาสสิกของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

ผลการวิจัย สภาพปัญหาการเรียนการสอนกีตาร์คลาสสิกของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1. ด้านหลักสูตรพบว่า วิชาทฤษฎีดนตรีมีชั่วโมงเรียนน้อยไม่เพียงพอ 2. ด้านการเรียนการสอนพบว่า มีปัญหาการปรับพื้นฐานการอ่านโน้ต 3. ด้านครูผู้สอนพบว่า ครูปฏิบัติหน้าที่อื่นควบคู่กับงานสอน 4. ด้านสื่อการสอนพบว่า กีตาร์คลาสสิกมีไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้เรียน 5. ด้านการวัดและประเมินผลพบว่า นักเรียนบรรเลงเพลงสอบไม่สมบูรณ์ ผลคะแนนการประเมินไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด

ผลการวิจัย รูปแบบการเรียนการสอนกีตาร์คลาสสิกของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าเป็นรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติตามหลักการทฤษฎีของแฮร์โรว์ รูปแบบการเรียนการสอนกีตาร์คลาสสิก ได้จัดลำดับขั้นของการเรียนรู้ทางด้านทักษะปฏิบัติไว้ 5 ขั้น ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นเลียนแบบ ครูสาธิตเทคนิคการบรรเลงกีตาร์คลาสสิกให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่าง ขั้นที่ 2 ขั้นการลงมือกระทำตามคำสั่ง ครูจะสั่งให้นักเรียนฝึกกีตาร์คลาสสิกด้วยตนเองเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ขั้นที่ 3 ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์นักเรียนจะสามารถบรรเลงกีตาร์คลาสสิกได้โดยไม่ต้องดูตัวอย่าง ขั้นที่ 4 ขั้นการแสดงออก นักเรียนฝึกบรรเลงกีตาร์ได้อย่างคล่องแคล่วสมบูรณ์ และขั้นที่ 5 ขั้นการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ นักเรียนสามารถบรรเลงกีตาร์คลาสสิกได้อย่างคล่องแคล่ว และสมบูรณ์แบบ

จากการวิจัยในครั้งนี้สรุปได้ว่า รูปแบบการเรียนการสอนกีตาร์คลาสสิกของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีปัญหาคือ ความไม่เพียงพอของกีตาร์คลาสสิก, สื่อการเรียนสอน, ครูผู้สอน รวมไปถึงเงินงบประมาณ ที่ต้องนำมาใช้ในการสนับสนุนจัดซื้อครุภัณฑ์ที่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้ในการจัดการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

คำสำคัญ: สภาพปัญหา, รูปแบบการเรียนการสอน, วิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, กีตาร์คลาสสิก

* Corresponding author. Mobile : +66 (08) 45186650

E-mail address:manakku193@gmail.com

Abstract

The research on Classical Guitar's Instructional Model of the Dramatic College in the North East Thailand has the objectives to 1) study the problems of classical guitar teaching of the Dramatic Colleges in the North East of Thailand; 2) study the classical guitar teaching method of the Dramatic Colleges in the North East of Thailand. The research was conducted using questionnaire and interview form.

The result of the study of Classical Guitar's Instructional Model of the Dramatic College in the North East Thailand revealed five following majors problems on classical guitar teaching of the Dramatic Colleges in the North East; 1)The curriculum: it was observed that classical guitar has an inadequate learning hour; 2) Learning and teaching: it was observed that the learner was lack of basic note reading knowledge; 3) Teacher: it was observed that teacher was responsible for other duty along with teaching lesson; 4) Education media, it was observed that there were insufficient instrument for the learner; and 5) Assessment and evaluation, it was observed that student cannot complete the song and the evaluation score was lower than passing criteria.

The Classical Guitar's Instructional Model of the Dramatic College in the North East Thailand, the teacher implemented Harrow's principles in the classroom. There are five teaching steps: beginning with the simplest step and ending with the most complicated one. Step 1 Imitating step: the teacher demonstrate how to the classical guitar and taught all vital techniques, and let the students imitate him. Step 2 Dependent player: the students practiced playing the guitar according to their teacher's directions. Step 3 Independent player: the students independently played the guitar without looking at their teacher. Step 4 Performing the music: the students completely played the guitar with accurate notes. Step 5 Natural player: the students played the guitar fluent and perfect.

In conclusion, study Classical Guitar's Instructional Model of the Dramatic College in the North East Thailand. The problem is the inadequacy of the classical guitar, learning materials, teachers, including the budget. That must be used to support the purchase durable articles that are needed to be used. To Teaching Top performance

Keywords: Problem, Classical Guitar Teaching Method, Dramatic Colleges in the North East of Thailand, Classical Guitar

บทนำ

กีตาร์คลาสสิก เครื่องดนตรีประเภทสายที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย มีผู้คนจำนวนมากเล่นกีตาร์คลาสสิกเพื่อความสุนทรีย์ และเพื่อความชอบส่วนตัว แต่สำหรับบางคนฝึกเล่นกีตาร์คลาสสิกตั้งแต่เด็กเพื่อต้องการที่จะเป็นศิลปินหรือนักเล่นกีตาร์คลาสสิกที่มีชื่อเสียง ด้วยความไพเราะของเสียงกีตาร์คลาสสิก เปรียบเสมือนมนต์สะกดที่จะต้องหยุดนิ่งฟัง แล้วตีความตามอารมณ์เพลงขณะที่ผู้เล่นได้พยายามสื่อออกมาในแต่ละท่อนเพลงด้วยเทคนิคและแนวทางการเล่นที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของศิลปินคนนั้น ๆ ทำให้ภาพบนเวทีของศิลปิน ดูมีเสน่ห์และมีมนต์ขลังของบทเพลงคลาสสิก จึงไม่เป็นเรื่องแปลกที่มีผู้คนสนใจที่จะศึกษาเรียนรู้ และฝึกบรรเลงกีตาร์คลาสสิกเป็นจำนวนมาก

การเรียนการสอนกีตาร์คลาสสิกในประเทศไทย ปัจจุบันสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาหลายแห่งได้บรรจุวิชาปฏิบัติกีตาร์คลาสสิกเข้าในหลักสูตรการศึกษาดนตรี

การจัดการเรียนการสอนแตกต่างกันไปตามบริบทของแต่ละพื้นที่ การเรียนการสอนเริ่มตั้งแต่ขั้นพื้นฐาน จากง่ายแล้วค่อย ๆ ยากขึ้นตามทักษะของผู้เรียน ซึ่ง [1] กล่าวว่า การเรียนการสอนกีตาร์คลาสสิกแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือระดับขั้นต้น ขั้นกลาง และขั้นสูง โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีพื้นฐาน การปฏิบัติกีตาร์คลาสสิกอย่างถูกต้องตามระเบียบแบบแผน สามารถถ่ายทอดอารมณ์บทเพลงได้

การเรียนการสอนกีตาร์คลาสสิกของวิทยาลัยนาฏศิลป์ [2] กล่าวว่า มีปัญหาจากการจัดสรรงบประมาณที่ไม่เพียงพอต่อการจัดซื้ออุปกรณ์ทางการเรียนและขาดแคลนบุคลากรครูผู้สอนดนตรีสากลเฉพาะเครื่องมือ ส่งผลทำให้จำนวนของผู้เรียนลดลงตามเครื่องมือที่มีอยู่ ตลอดจนผลกระทบจากการขาดแคลนห้องเรียนที่ไม่ได้มาตรฐาน อาทิเช่น ห้องซ้อมเดี่ยว ห้องซ้อมรวมวง และห้องปฏิบัติการด้านเทคนิคดนตรีสากล [3] กล่าวว่า รายวิชาทฤษฎีดนตรี และรายวิชาปฏิบัติดนตรี มีจำนวนหน่วยกิตไม่เหมาะสม สื่อการเรียนรู้ไม่เพียงพอต่อ

ความต้องการของครูและนักเรียน ขาดประสิทธิภาพ
มีอายุการใช้งานนาน

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะ
ศึกษาสภาพปัญหาและรูปแบบการเรียนการสอนกีตาร์
คลาสสิกของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการเรียนการสอนกีตาร์
คลาสสิกของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. เพื่อศึกษารูปแบบการเรียนการสอนกีตาร์คลาสสิก
ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

ได้แก่ ครูผู้สอนสอนกีตาร์คลาสสิกจำนวน 3 คน
และนักเรียนวิชาเอกกีตาร์คลาสสิกระดับปวช. 3 จำนวน 20
คน ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2. รูปแบบการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (quantitative
research)

3. เครื่องมือที่ใช้ทำการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามและแบบ
สัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพปัญหาและรูปแบบการสอนกีตาร์
คลาสสิกของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคตะวันออกเฉียง
เหนือ การหาประสิทธิภาพของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำ
แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน
5 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยการหาค่าดัชนี
ความสอดคล้อง (Index of Consistency: IOC) และใช้แบบ
สัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เกี่ยวกับสภาพปัญหาและรูปแบบ
การสอนกีตาร์คลาสสิกของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยขั้นตอนดังต่อไปนี้

4.1 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย
จากคณะศิลปกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น เพื่อขอ
ความร่วมมือจากวิทยาลัยนาฏศิลป์ทั้ง 3 แห่ง เพื่อให้มีความ
สะดวกต่อการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.2 นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์พร้อม
หนังสือขอความร่วมมือลงพื้นที่ ที่ทำการวิจัยเก็บข้อมูลจาก
กลุ่มเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ได้แก่ ครูจำนวน 3 คน และนักเรียน
จำนวน 20 คน

4.3 ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ที่ได้มา
ว่าเพียงพอครบถ้วนหรือไม่ จำแนกข้อมูลเป็นชนิด จัดหมวด
หมู่ข้อมูลตามแต่ละประเภทที่ตั้งไว้

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

แบบสอบถาม

1. นำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์
ในการตอบแบบสอบถาม

2. นำแบบสอบถามมาใส่รหัสและตรวจให้คะแนน
ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ มีดังนี้ ระดับปัญหามาก มีคะแนน
= 5 ค่อนข้างมาก มีคะแนน = 4 ค่อนข้างน้อย มีคะแนน = 3
น้อย มีคะแนน = 2 ไม่มีปัญหา มีคะแนน = 1

3. นำคะแนนที่ได้ไปดำเนินการวิเคราะห์ทางสถิติ
ด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรม SPSS คอมพิวเตอร์สำเร็จรูป
เพื่อหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. นำค่าเฉลี่ยที่ได้จากการวิเคราะห์ไปทำการเปรียบเทียบ
กับเกณฑ์เพื่อใช้ในการแปลความหมายทั้งรายข้อ
รายด้านและโดยรวม

แบบสัมภาษณ์

นำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดจากการสัมภาษณ์มาจำแนก
ตามวัตถุประสงค์ในการศึกษาที่ได้กำหนดไว้ ดังนี้

1. สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. สภาพปัญหาการเรียนการสอนกีตาร์คลาสสิกของ
วิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
3. รูปแบบการเรียนการสอนกีตาร์คลาสสิกของ
วิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สรุปและอภิปรายผล

1. สรุปผลการวิจัย

สภาพปัญหาการเรียนการสอนกีตาร์คลาสสิกของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1.1 ด้านหลักสูตร จากตารางวิเคราะห์แบบสอบถามค่าเฉลี่ยพบว่า $\bar{X} = 3.80/S.D. = 0.80$ แปลผลคือ “มีปัญหาค่อนข้างมาก” วิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีปัญหาเหมือนกันคือหลักสูตรพื้นฐานวิชาชีพวิทยาลัยนาฏศิลป์ พุทธศักราช 2551 ได้บรรจุวิชาทฤษฎีดนตรีไว้เรียน 1 คาบต่อสัปดาห์ ซึ่งถือว่าอย่างน้อย ไม่เหมาะสมและเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน

1.2 ด้านการเรียนการสอน จากตารางวิเคราะห์แบบสอบถามโดยภาพรวม ค่าเฉลี่ยพบว่า $\bar{X} = 3.03/S.D. = 0.09$ แปลผลคือ “มีปัญหาค่อนข้างน้อย” วิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์ มีปัญหาเรื่องการปรับพื้นฐานเนื่องจากเปิดรับนักเรียนตั้งแต่ชั้น ม.1 เข้าศึกษาต่อโดยที่นักเรียนไม่มีการเตรียมตัวเพื่อมาเรียนต่อสายดนตรี วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด มีปัญหาเรื่อง การบรรเลงกีตาร์คลาสสิกของนักเรียนไม่สมบูรณ์เรียบร้อย เนื่องจากนักเรียนไม่มีห้องซ้อมเดี่ยวบรรยาภาศแวดล้อมไม่เอื้อต่อการเรียนการสอนและการฝึกซ้อม วิทยาลัยนาฏศิลป์นครราชสีมา มีปัญหาเรื่อง การบรรเลงเพลงแบบฝึกหัดไม่ได้ เนื่องจากนักเรียนบางส่วนยังอ่านโน้ตไม่ดีเท่าที่ควร ทำให้เป็นปัญหาในการจัดการเรียนการสอน

1.3 ด้านครูผู้สอน จากตารางวิเคราะห์แบบสอบถามโดยภาพรวม ค่าเฉลี่ยพบว่า $\bar{X} = 3.03/S.D. = 0.12$ แปลผลคือ “มีปัญหาค่อนข้างน้อย” วิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์ มีปัญหาเรื่องครูผู้สอนได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ครูฝ่ายปกครอง ควบคู่กับการปฏิบัติหน้าที่สอนไปด้วย ทำให้ส่งผลกระทบต่อเรียนการสอนอยู่บ่อยครั้ง วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด มีปัญหาเรื่อง ครูผู้สอนไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน เนื่องจากปัจจุบันครูต้องสอนนักเรียนชั้น ม.4 – ม.6 จำนวน 28 คน ซึ่งมากเกินไปสำหรับครู 1 คน เพื่อให้การเรียนมีประสิทธิภาพ ควรเรียนกันตัวต่อตัว วิทยาลัยนาฏศิลป์นครราชสีมา มีปัญหาคือรับผิดชอบหลายหน้าที่ ทั้งรับผิดชอบการสอนเครื่องเป่าไปด้วย และต้องรับผิดชอบควบคุมวงโยธวาทิตออกงานการแสดง ซึ่งเกิดจากการขาดแคลนบุคลากรของทางวิทยาลัยนาฏศิลป์นครราชสีมา

1.4 ด้านสื่อการสอน จากตารางวิเคราะห์แบบสอบถามโดยภาพรวม ค่าเฉลี่ยพบว่า $\bar{X} = 3.52/S.D. = 0.52$ แปลผลคือ “มีปัญหาค่อนข้างมาก” วิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์ มีปัญหาเรื่อง สื่อการสอนไม่เพียงพอ ต่อจำนวน

ของผู้เรียน กีตาร์คลาสสิกมีไม่เพียงพอ สภาพเก่า แต่ละตัวต้องคอยซ่อมแซมอยู่เรื่อย ๆ วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด มีปัญหาเรื่อง การขาดแคลนโน้ตเพลงสำหรับใช้บรรเลงกีตาร์คลาสสิก ทั้งเพลงสอบ และเพลงแบบฝึกหัดยังไม่หลากหลายครอบคลุมทุกยุคสมัย วิทยาลัยนาฏศิลป์นครราชสีมา มีปัญหาเรื่อง ขาดแคลนสื่อการสอนคอมพิวเตอร์ และไม่มีห้องสมุดสำหรับค้นคว้าหาข้อมูลเกี่ยวกับกีตาร์คลาสสิก

1.5 ด้านการวัดและประเมินผล จากตารางวิเคราะห์แบบสอบถามโดยภาพรวม ค่าเฉลี่ย พบว่า $\bar{X} = 2.95/S.D. = 0.09$ แปลผลคือ “มีปัญหาค่อนข้างน้อย” วิทยาลัยนาฏศิลป์ทั้ง 3 แห่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีปัญหาเหมือนกันคือเรื่องผลการวัดผลและประเมินผลจากการสอบปฏิบัติกีตาร์คลาสสิก เนื่องจากผลการเรียนของนักเรียนบางส่วนอยู่ในระดับ พอใช้ สาเหตุเกิดจากนักเรียนไม่ฝึกซ้อมเพลงสอบอย่างต่อเนื่อง บรรเลงเพลงสอบแค่ให้จบ ไม่ใส่ใจรายละเอียดบทเพลง บางคนบรรเลงไม่จบ ไม่สามารถประเมินได้ ต้องจัดการสอบประเมินใหม่ตามระเบียบของทางวิทยาลัยนาฏศิลป์

สรุป สภาพปัญหาการเรียนการสอนกีตาร์คลาสสิกของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านหลักสูตร พบว่า วิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีปัญหาเหมือนกันคือหลักสูตรพื้นฐานวิชาชีพวิทยาลัยนาฏศิลป์ พุทธศักราช 2551 ได้บรรจุวิชาทฤษฎีดนตรีไว้เรียน 1 คาบต่อสัปดาห์ ซึ่งถือว่าอย่างน้อย ไม่เหมาะสม และเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน

ด้านการเรียนการสอน พบว่า วิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีปัญหาเกี่ยวกับการปรับพื้นฐานทางด้านทฤษฎีดนตรี การอ่านโน้ตยังไม่ดีเท่าที่ควร ถ้านักเรียนไม่เข้าใจเรื่องโน้ตสากล ก็ไม่สามารถบรรเลงกีตาร์คลาสสิกได้

ด้านครูผู้สอน พบว่า วิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีปัญหาเรื่องครูผู้สอนรับผิดชอบหน้าที่อื่น รับผิดชอบกับการสอนกีตาร์คลาสสิก ทำให้การเรียนการสอนกีตาร์คลาสสิกหน้าที่รับผิดชอบหลักไม่เต็มที่เต็มเวลา

ด้านสื่อการสอน พบว่า วิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีปัญหาเรื่องสื่อการสอนไม่เพียงพอ การขาดแคลนโน้ตเพลงการขาดแคลนสื่อการสอนคอมพิวเตอร์ และแหล่งค้นคว้าหาข้อมูลเกี่ยวกับดนตรี

ด้านวัดและประเมินผล พบว่า วิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีปัญหาเรื่องผลการประเมินเนื่องจากผลการเรียนของนักเรียนบางส่วนอยู่ในระดับ พอใช้ สาเหตุเกิดจากนักเรียน ไม่ฝึกซ้อมเพลงสอบอย่างต่อเนื่อง บรรเลงเพลงโดยไม่ใส่ใจรายละเอียดบทเพลง

สรุปรูปแบบการเรียนการสอนกีตาร์คลาสสิก ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยภาพรวม มีลักษณะคล้ายกัน คือการสอนแบบสาธิตตัวอย่าง การสอนตั้งแต่ขั้นพื้นฐานการบรรเลงกีตาร์คลาสสิก การสอนจากง่ายไปยาก ตามทักษะผู้เรียน

วิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์ มีการเรียนการสอนจากง่ายไปยากตามทักษะของผู้เรียน การเรียนการสอนเริ่มตั้งแต่ขั้นพื้นฐาน เช่น การเคาะจังหวะ การวางมือซ้ายขวา ทำนอง การดีดกีตาร์ทีละสาย การอ่านโน้ตสากล จนไปถึงการปฏิบัติกีตาร์ตามโน้ตเพลง ซึ่งครูจะสอนทีละขั้นตอนให้นักเรียนเข้าใจจนสามารถบรรเลงกีตาร์คลาสสิกตามโน้ตเพลงได้เอง โดยไม่ต้องมีครูสาธิตตัวอย่าง

วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด มีการเรียนการสอนโดยครูเป็นผู้สาธิตตัวอย่างการปฏิบัติกีตาร์คลาสสิกให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนลงมือปฏิบัติเอง ครูจะคอยสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนนักเรียนว่ามีความพยายามมากน้อยเพียงใด มีปัญหาอะไร ถ้านักเรียนยังไม่สามารถปฏิบัติได้ ครูจะให้คำแนะนำ อธิบายจนกว่านักเรียนจะเข้าใจและสามารถปฏิบัติได้

วิทยาลัยนาฏศิลป์นครราชสีมา มีการเรียนการสอนแบบสาธิตตัวอย่าง การเรียนการสอนเริ่มตั้งแต่ขั้นพื้นฐานจนนักเรียนสามารถอ่านโน้ตสากลได้ เมื่อนักเรียนสามารถอ่านโน้ตสากลได้ ครูจะให้นักเรียนฝึกบรรเลงเพลงพระราชนิพนธ์โดยครูจะสาธิตเทคนิคต่าง ๆ ที่พบในบทเพลง แล้วให้นักเรียนฝึกบรรเลง เพื่อใช้ในการสอบ และใช้บรรเลงในงานแสดงกีตาร์คลาสสิกได้

ซึ่งโดยภาพรวมรูปแบบการเรียนการสอนกีตาร์คลาสสิกในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติตามหลักการ ทฤษฎีของ Harrow มีการพัฒนาทักษะปฏิบัติตามลำดับขั้นตอน ที่ซับซ้อนน้อยไปสู่ซับซ้อนมาก 5 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นการเลียนแบบ การเรียนการสอนกีตาร์คลาสสิกของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นแบบสาธิตตัวอย่าง ครูจะปฏิบัติกีตาร์คลาสสิกเป็นตัวอย่างให้นักเรียนดู 1 รอบ ซึ่งครูจะให้นักเรียนทุกคนสังเกตดู วิธีการปฏิบัติกีตาร์คลาสสิกในเรื่องที่ครูผู้สอนได้กำหนดไว้ เช่น ครูกำลังสอนเทคนิคการอ่านโน้ตและการบรรเลงโน้ตในแต่ละห้องเพลง ครูก็จะบอกให้นักเรียนจดจำเสียง และตำแหน่งการวางนิ้ว ว่าแต่ละตำแหน่งมีการวางนิ้วอย่างไร เสียงที่ครูบรรเลงออกมีลักษณะอย่างไรใช้นิ้วอะไรดีด และรายละเอียดต่าง ๆ ที่ครูสาธิตตัวอย่างให้นักเรียนดู

ขั้นที่ 2 ขั้นการลงมือกระทำตามคำสั่งการเรียนการสอนกีตาร์คลาสสิกของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อครูปฏิบัติให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่างแล้ว ครูก็จะสั่งให้นักเรียนฝึกปฏิบัติด้วยตัวเอง โดยที่ครูจะคอยสังเกตพฤติกรรมนักเรียน ว่าปฏิบัติได้ถูกต้องหรือไม่ ซึ่งถ้าหากนักเรียนทำไม่ถูกต้อง นักเรียนจะมีวิธีแก้ไขปัญหาที่พบอย่างไร จนกว่านักเรียนจะพยายามถึงที่สุด ครูก็จะให้คำแนะนำจนกว่านักเรียนจะเข้าใจ และสามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง

ขั้นที่ 3 ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ การเรียนการสอนกีตาร์คลาสสิกของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีการเรียนการสอนเกี่ยวกับโน้ตสากลเป็นการเรียนรู้ดนตรีขั้นพื้นฐานที่จำเป็นในการศึกษาวิชาดนตรี เพื่อที่จะสามารถบรรเลงเพลงของกีตาร์คลาสสิกได้ ดังนั้นจึงเป็นเป้าหมายสำคัญที่ครูผู้สอน ต้องการสอนให้นักเรียนทุกคนสามารถอ่านโน้ต เขียนโน้ต บรรเลงเพลงต่างๆตามโน้ตได้ ซึ่งสุดท้ายแล้วนักเรียนจะสามารถบรรเลงกีตาร์คลาสสิกได้โดยไม่ต้องมีครูสาธิตตัวอย่าง แต่นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ด้วยตัวเอง เมื่อนักเรียนเข้าใจ

ขั้นที่ 4 ขั้นการแสดงออก สำหรับขั้นนี้ การเรียนการสอนกีตาร์คลาสสิกของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ครูจะมอบเพลงบรรเลงกีตาร์คลาสสิกให้นักเรียนไปฝึกฝนนอกเหนือจากการเรียนในห้องเรียน เมื่อครูสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนว่ามีการพัฒนาทักษะการปฏิบัติได้อย่างรวดเร็ว โดยสามารถบรรเลงเพลงกีตาร์คลาสสิกที่ครูได้มอบหมายให้ไปฝึกฝนจนจบเพลง บรรเลงได้อย่างสมบูรณ์ไพเราะ ครูก็จะให้นักเรียนออกงานการแสดงในวาระต่าง ๆ ที่วิทยาลัยมีกิจกรรมที่ต้องการให้มีการแสดงบรรเลงกีตาร์คลาสสิก

ขั้นที่ 5 ขั้นการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ การเรียนการสอนกีตาร์คลาสสิกของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ให้นักเรียนฝึกฝนทักษะการบรรเลงกีตาร์คลาสสิกเป็นประจำสม่ำเสมอ แล้วครูก็จะรับงานแสดงดนตรีในวาระต่าง ๆ ที่มีผู้ว่าจ้าง เพื่อเป็นเวทีให้นักเรียนได้โชว์ทักษะการบรรเลงกีตาร์คลาสสิก เป็นการได้รับประสบการณ์ที่ดีอีกทางหนึ่ง เมื่อนักเรียนออกงานแสดงโชว์บ่อย ๆ แล้ว นักเรียนจะสามารถลดอาการตื่นเวที อาการประหม่า กลัว ตื่นเต้นจนมือสั่น เล่นผิดได้ หรือในบางคนไม่มีอาการตื่นเต้นเลย นักเรียนจะสามารถแสดงกีตาร์คลาสสิกได้อย่างเป็นธรรมชาติ ดูดี มีความเป็นมืออาชีพ

สรุปผลจากการวิจัย พบว่า รูปแบบการเรียนการสอนกีตาร์คลาสสิกของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติตามหลักการ ทฤษฎีของ Harrow รูปแบบการเรียนการสอนกีตาร์คลาสสิก ได้จัดลำดับขั้นของการเรียนรู้ทางด้านทักษะปฏิบัติไว้ 5 ขั้น โดยเริ่มจากระดับที่ซับซ้อนน้อยไปจนถึงระดับที่มีความซับซ้อนมาก ได้แก่ การเปลี่ยนแบบ การลงมือกระทำตามคำสั่ง การกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ การแสดงออก และการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ

2. อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยสามารถอภิปรายเป็นประเด็นได้ดังนี้

อภิปรายผลสภาพปัญหาการเรียนการสอนกีตาร์คลาสสิกของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

1. ด้านหลักสูตร แสดงให้เห็นว่า หลักสูตรพื้นฐานวิชาชีวะวิทยาลัยนาฏศิลป์ พุทธศักราช 2551 ได้บรรจุวิชาทฤษฎีดนตรีไว้เรียน 1 คาบต่อสัปดาห์ ซึ่งถือว่ายังไม่เหมาะสม และ เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน ซึ่งครูผู้สอนต้องบริหารจัดการเรื่องเวลาเรียนกับเนื้อหาที่เรียนให้ลงตัวมีความจำเป็นที่ต้องเอาเข้าไปสอดแทรก ในการเรียนวิชาปฏิบัติเอก เพื่อเป็นหลักในการอธิบายให้นักเรียนเข้าใจในการปฏิบัติกีตาร์คลาสสิก สอดคล้องกับ [4] ที่ศึกษาการจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรีปฏิบัติ กรณีศึกษาหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณ สรุปได้ดังนี้ หลักสูตรกำหนดให้มีวิชาเรียนทักษะปฏิบัติกีตาร์คลาสสิก 1-8 มีการวิชาปฏิบัติสัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง และวิชาทฤษฎีดนตรี สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมงซึ่งไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน

2. ด้านการเรียนการสอน แสดงให้เห็นว่าวิทยาลัยนาฏศิลป์ทั้ง 3 แห่งมีปัญหาคล้ายกัน คือ ปัญหาในเรื่องของการปรับพื้นฐานทางด้านทฤษฎีดนตรีและด้านปฏิบัติกีตาร์คลาสสิก เนื่องจากนักเรียนที่มาเข้าศึกษาต่อในระดับ ปวช. 1 ส่วนใหญ่มาจากโรงเรียนมัธยมที่เรียนสายสามัญ ทำให้ยังไม่ค่อยมีพื้นฐานด้านดนตรีเท่าที่ควร จึงจัดให้มีการเรียนแบบเดี่ยวเพื่อช่วยต่อการจัดการเรียนการสอน ส่วนนักเรียนที่ยังไม่มีพื้นฐานด้านดนตรี จะจัดการเรียนการสอนแบบกลุ่มเพื่อให้ผู้เรียนค่อย ๆ เรียนรู้ไปพร้อม ๆ กันกับเพื่อน ไม่ให้ผู้เรียนรู้สึกด้อยกว่าเพื่อน ๆ ในชั้นเรียน สอดคล้องกับ [5] ที่ศึกษาการคัดเลือกบทเพลงสมัยนิยมสอนเสริมหลักสูตรกีตาร์คลาสสิกของครูโรงเรียนดนตรีสยามกลการสรุปได้ดังนี้ ปัญหาในการคัดเลือกบทเพลงสมัยนิยมไม่เหมาะสมกับ

ทักษะของนักเรียนกีตาร์คลาสสิก บางคนยังไม่มีพื้นฐานด้านดนตรีแต่สนใจอยากบรรเลงเพลงที่ต้องใช้เทคนิคการบรรเลงสูงครูผู้สอนจำเป็นต้องดัดแปลงองค์ประกอบของเพลงไม่ให้ซับซ้อนมาก

3. ด้านครูผู้สอน แสดงให้เห็นว่า ครูผู้สอนได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานราชการอื่น ของต้นสังกัดหน่วยงานให้ปฏิบัติควบคู่กับการปฏิบัติหน้าที่สอนไปด้วย เช่นการเป็นผู้ควบคุมการซ้อมวงดนตรีสากล วงโยธวาทิตเพื่อออกงานการแสดง การรับผิดชอบนำนักเรียนออกงานการแสดงต่าง ๆ และการทำหน้าที่ครูฝ่ายปกครองในโรงเรียน ซึ่งเป็นภาระหน้าที่ที่สำคัญอีกหน้าที่หนึ่ง บางครั้งต้องเสียสละเวลาที่กำลังทำการเรียนการสอนอยู่ไปปฏิบัติงานด่วนในเรื่องงานปกครอง ทำให้การสอนอาจจะติดขัด สอนค้างไว้ ไม่เรียบร้อยต้องทำความเข้าใจกับนักเรียน และมอบหมายงานให้ทำในห้องเป็นปัญหาที่เลี่ยงไม่ได้

4. ด้านสื่อการสอน แสดงให้เห็นว่า ปัญหาด้านสื่อการสอนของวิทยาลัยนาฏศิลป์ ส่วนใหญ่คือ สื่อการสอนไม่เพียงพอ การขาดแคลนโน้ตเพลงสำหรับใช้บรรเลงกีตาร์คลาสสิก ปัจจุบันเพลงที่ใช้สอนยังไม่หลากหลาย เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน เนื่องจากโน้ตเพลงที่มีอยู่ครูเป็นผู้รวบรวมมาใช้ในการเรียนการสอนแต่ยังไม่ครอบคลุมทุกยุคสมัยของนักประพันธ์เพลง สอดคล้องกับ [6] ที่ศึกษาสภาพปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนดนตรีไทยในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอคลอง จังหวัดแพร่ สรุปได้ว่าปัจจัยที่ทำให้กิจกรรมการเรียนไม่สมบูรณ์คือ การขาดแคลนสื่อการสอน การขาดงบประมาณดำเนินการ และเครื่องดนตรีไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน

5. ด้านวัดและประเมินผล แสดงให้เห็นว่า นักเรียนบางส่วนมีปัญหาเรื่องผลการประเมิน อยู่ในระดับ พอใช้หรือเกรด 2 ซึ่งตามหลักสูตรแล้วถ้าเกรดต่ำกว่า 2 หมายถึงไม่ผ่าน ปัญหาเกิดจากผู้เรียนบางคนมีการพัฒนาช้า เนื่องจากไม่เอาใจใส่ในบทเรียน การขาดเรียนบ่อย ทำให้เรียนไม่ทันเพื่อน เมื่อมีการวัดและประเมินผล ก็จะทำคะแนนได้น้อย นอกจากนั้นปัญหาของนักเรียนที่ไม่ฝึกซ้อมเพลงสอบอย่างต่อเนื่อง พอช่วงใกล้สอบ ค่อยมาเร่งซ้อมเพลงบรรเลงให้พอจบโดยไม่ได้อัดใจในรายละเอียดของบทเพลง

รูปแบบการเรียนการสอนกีตาร์คลาสสิกของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

อภิปรายผลการศึกษา รูปแบบการเรียนการสอนกีตาร์คลาสสิกของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การเรียนการสอนกีตาร์คลาสสิกของวิทยาลัยนาฏศิลป์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยภาพรวมแล้ว มีความคล้ายกันเนื่องจากใช้หลักสูตรเดียวกันคือหลักสูตรพื้นฐานวิชาชีพวิทยาลัยนาฏศิลป์ พุทธศักราช 2551 การเรียนการสอนมีการปรับให้เข้ากับสภาพปัจจุบันของวิทยาลัยนาฏศิลป์แต่ละแห่ง แต่ในภาพรวมก็มีคล้ายกัน เริ่มจากการรับนักเรียนเข้าศึกษาต่อ ในระดับชั้นปวช.1 ครูจะสอนทฤษฎีดนตรีง่าย ๆ ก่อน ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่ที่เข้าศึกษาต่อจบจากโรงเรียนมัธยมศึกษาเรียนวิชาสายสามัญ แต่มีความต้องการเรียนกีตาร์คลาสสิก โดยนักเรียนบางคนอาจจะสามารถเล่นกีตาร์ได้ แต่เป็นเพียงการเล่นกีตาร์ไฟฟ้า หรือกีตาร์อคูสติค ซึ่งต่างจากกีตาร์คลาสสิกโดยสิ้นเชิง ทั้งวิธีการบรรเลง เพลงที่บรรเลง การจับ การวางมือ การดีด และระเบียบแบบแผนการปฏิบัติ เป็นเรื่องเฉพาะของกีตาร์คลาสสิกเท่านั้น ดังนั้นครูจึงจำเป็นต้องสอนนักเรียนตั้งแต่พื้นฐาน เช่น ท่านั่ง การวางมือ การปรับมือเข้าจังหวะ การอ่านค่าโน้ต การร้องโน้ต การบรรเลงตามโน้ตเพลงสั้น ๆ ง่าย ๆ เพื่อเป็นการปรับพื้นฐานด้านดนตรีให้แก่ นักเรียน สอดคล้องกับ [7] ได้ศึกษากระบวนการสอนกีตาร์คลาสสิกของกัณโณทัย สดประเสริฐ พบว่า กระบวนการสอนกีตาร์คลาสสิกของ กัณโณทัย สดประเสริฐ แบ่งการสอนออกเป็น 3 ระดับ คือระดับขั้นต้น ขั้นกลาง และขั้นสูง โดยเน้นให้ผู้เรียนมีพื้นฐานการปฏิบัติกีตาร์คลาสสิกอย่างถูกต้องตามระเบียบแบบแผนตามธรรมเนียมตะวันตก เมื่อนักเรียนเข้าใจเรื่องโน้ตสากลแล้ว ครูก็จะสอนเทคนิคต่าง ๆ ที่ใช้ในการบรรเลงกีตาร์คลาสสิก โดยครูจะเป็นผู้สาธิตบรรเลงเป็นตัวอย่างให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนสังเกต จดจำวิธีการบรรเลง รวมไปถึงรายละเอียดต่าง ๆ เช่น การวางนิ้ว ใช้นิ้วอะไรดีด ตำแหน่งของนิ้วที่กดบนคอกีตาร์ เสียงที่ออกมาเป็นอย่างไร แล้วให้นักเรียนลองฝึกบรรเลงด้วยตนเอง ครูจะคอยสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน ให้นักเรียนได้ฝึกคิดแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นเกิดเป็นประสบการณ์การเรียนรู้อย่างสอดคล้องกับ [8] ที่ศึกษาการขับร้องสากล สรุปได้ว่า เทคนิคและวิธีการสอน ผู้สอนใช้การอธิบายและให้เด็กทำตามแล้วเลียนแบบครูผู้สอน การปฏิบัติควบคู่กับทฤษฎีดนตรี เมื่อนักเรียนฝึกฝนจนสามารถบรรเลงกีตาร์ตามโน้ตเพลงแล้ว ครูจะให้โน้ตเพลงพระราชนิพนธ์ แก่ นักเรียนเพื่อให้ นักเรียนฝึกซ้อมสำหรับออกงานการแสดงต่าง ๆ เนื่องจาก เพลงพระราชนิพนธ์ สามารถใช้บรรเลงได้ในหลายวาระโอกาส ตลอดทั้งปี นักเรียนคนใดที่สามารถบรรเลงได้จนจบสมบูรณ์ไปเพราะ ครูก็จะให้ออกงานแสดงตามที่วิทยาลัยร้องขอ ส่วนนักเรียนที่บรรเลงไม่ได้ ครูจะให้ เป็นเพลงสอบ เพื่อให้ นักเรียนมีเวลาในการฝึกซ้อมเพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สถานศึกษา ควรจะสนับสนุนงบประมาณเพิ่มขึ้น เพื่อใช้จัดซื้อ สื่อการเรียน ทั้งคอมพิวเตอร์สำหรับค้นคว้าข้อมูล กีตาร์คลาสสิกสำหรับใช้สอนมีจำนวนไม่เพียงพอ บำรุงตกแต่งห้องเรียน ห้องซ้อมเดี่ยว ให้สามารถเก็บเสียงได้

1.2 เพิ่มจำนวนครูผู้สอน เนื่องจากวิทยาลัยนาฏศิลป์ มีครูผู้สอนกีตาร์คลาสสิกเพียง 1 คน และยังได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติภารกิจอื่นที่วิทยาลัยมอบหมาย ทำให้ไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 จากผลการวิจัยทำให้ทราบถึงสภาพปัญหาการเรียนการสอนกีตาร์คลาสสิกของวิทยาลัยนาฏศิลป์ ควรนำผลของการวิจัยไปพัฒนา ในส่วนที่ยังมีปัญหาเพื่อเป็นการส่งเสริมการพัฒนาการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น

2.2 การวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาสภาพปัญหา และรูปแบบการเรียนการสอนกีตาร์คลาสสิกของวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคอื่น ๆ ของประเทศไทย

เอกสารอ้างอิง

- [1] Kuabutr. K. The Classical guitar Teaching of Kiratinant Sodpraserj. [MA thesis] bangkok: mahidol University; 2011. (in Thai)
- [2] Jeungbanjertsak. J. The Condition of Education group Learning Western Music of Dramatic College Arts in the Northeast. [MA thesis] Roi-ed: Roi-ed University; 2012. (in Thai)
- [3] Wongchairatanakul. N. Western Music Instruction in Dramatic Colleges of Thailand [MA thesis] Mahasarakham: Mahasarakham University; 2011. (in Thai)
- [4] Uttarapong. T. Classical guitar performance case study music program, Bachelor of Arts, Thaksin University, [MA thesis] Songkhla: Thaksin University; 2008. (in Thai)
- [5] Sudngam. S. Study of methods for selecting supplementary popular song for the Yamaha guitar couse: siam kolkarn music school, Thailand [MA thesis] bangkok: mahidol University; 2008. (in Thai)

- [6] Praiboonsirawat. N. Management of Thai music enrichment activities of school attached to the office of long district primary education, Phai Province [M ED thesis] Chiangmai: Chiangmai University; 1999. (in Thai)
- [7] Kuabutr. K. The Classical guitar Teaching of Kiratinant Sodpraserj. [MA thesis] bangkok: mahidol University; 2011. (in Thai)
- [8] Punyasingkha. P. The instruction of voice program: case study of mifa music school Thailand [MA thesis] bangkok : mahidol University; 2008. (in Thai)